

Dramatizaci veleúspěšného díla brněnské spisovatelky Kateřiny Tučkové si teď prožijí diváci Městského divadla.

Beata Dudová
redaktorka MF DNES

Příběh obce Bílá Voda, jímž brněnská rodačka a literátka Kateřina Tučková zaujala čtenáře před téměř dvěma lety, nyní ožívá na prknech Městského divadla Brno. Diváky představení přenesou do období komunistického režimu a kláštera v horách na Jesenícku, aby rozkrylo minulost perzekuce řeholnic.

Do divadelní podoby bestselleru Tučková příliš nemluvila, jinak se však nezastaví. „Korektury Bílé Vody jsem si s sebou vzala i do porodnice,“ usmívá se spisovatelka, která na románu, po jehož vydání získala Státní cenu za literaturu, pracovala s přestávkami deset let.

Bílá Voda je o ženách, nespravedlnosti, zlu, bezpráví. Jedna věc je o krutých činech čist a představovat si je v myslí, ta druhá vidět projevy zla na jevišti. Bude dramatizace Bílé Vody, jejíž premiéra je v sobotu, smutnou a bolestnou podívanou?

Myslím, že nechá promluvit všechny emoce – kromě smutku nad příběhy bezpráví, které bylo v 50. letech minulého století spácháno na řeholnicích, mohou diváci prožít i radost z lidské souználosti, z pomoci a podpory, kterou si ženy v kláštřích či v komunistických kriminálech vzájemně poskytovaly, případně mohou s postavami sympatizovat v jejich boji o hlubší uznání ve společnosti i církvi. Takže se nikdo nemusí bát, že by si se vstupenkou kupoval tři hodiny neustálé tortury.

Drží se brněnské divadlo striktně knižní předlohy, nebo s příběhem dále pracuje, posouvá jej nějakým dalším směrem, přizpůsobuje svým potřebám i schopnostem?

Přesně to druhé. Divadelní adaptace není otročtým odvyprávěním textu na jevišti. Ze sedmistránkové knihy se toho muselo hodně vypustit nebo podat pouze v náznacích, ale podstatné je, že hlavní poselství románu zůstalo a je divákovi zprostředkováno v novém, plně autentickým uměleckém podání.

A jaký máte vlastně jako autorka knižní předlohy vliv na výslednou podobu představení, tedy jak moc můžete divadlu do ztvárnění románu „kecat“?

Já do ničeho kecat nechci. (smích) Svou práci považuji za ukončenou s vydáním románu a mám radost, že má někdo zájem ji uchopit a poslat v jiné formě dál. Ráda pak předávám štafetu... Zdráhám se taky psát scénáře podle svých knih, protože mi dělá problém všechno to, co jsem tak pracně sestavovala dohromady, zase rozložit a podat jinak. Jsem emočně zaujatá, mám třeba oblíbené postavy a epizody, které by ale na jevišti nemusely vyniknout, ale na jevišti je třeba dramatik si s tím materiálem může poradit nezaujatě, a tudíž lépe než já. Pro divadlo si zase vybírám náměty, které naopak nechci zpracovávat knižně. Jako třeba v případě Vitky – hry o hudební skladatelce Vítězslavě Kaprálové, jejíž temperament a hudba mohly vyniknout jedinečně na jevišti.

Kromě Městského divadla v Brně uvede Bílou Vodu za čtvrt ro-

Oceňovaná literátka Třiačtyřicetiletá Kateřina Tučková na sebe upozornila románem Vyhánění Gerty Schnirch, jehož tématem je násilný odsun německých rodin z Brna na konci druhé světové války. Přičemž čtenářů si získaly i další knihy – Žitkovské bohyně, Fabrika a naposledy Bílá Voda. Stvořila také divadelní hru Vitka o dirigence Vítězslavě Kaprálové. Foto: Radim Strachon, MAFFRA

Ráda předám štafetu, do divadla nekecám

ku také pražské Národní. Půjde o dvě rozdílné verze?

Ano, určitě se diváci dočkají odlišných představení. Scénář brněnské adaptace psal režisér Dodo Gombár, pro Stavovské divadlo ten text adaptoval Daniel Majling, režisérem je Michal Vajdička. Základní poselství knihy nikde nemizí, ale dva různé týmy to téma uchopily z různých stran. A já se opravdu těším na srovnání. Pro mě jako pro autorku je nesmírně zajímavé vidět, co bylo pro koho důležité, jaké příběhové linky kdo akcentoval. Na to si ale musím ještě chvíli počkat, v Praze se Bílá Voda začne uvádět až v květnu.

Do jakého divadla ráda ve volném čase chodíte a jaké zajímavé představení jste v poslední době viděla?

Naposledy jsem byla na brněnském Provázku na hře Nie sme doma. Dramatička Martina Kinská v ní zpracovala poslední léta slovenského muzikanta Deža Ursinyho, respektive jeho vztahu se synem Jakubem. V režii Anny Davidové je to mimořádná podívaná, která na konci jímá. Myslím, že všichni v hledišti jsme si v jednom okamžiku plně uvědomili konečnost... No a v Praze se chystám Na zábradlí, kde začali právě uvádět i program pro malého diváka. Takže se synem se vydáme na představení pro intelektuály od čtyř let Franz a kavka.

Jedíte do Brna hlavně kvůli pracovním záležitostem, tedy třeba kvůli připravovanému divadlu, nebo máte na jihu Moravy pořád tak trochu své „doma“?

Brno je pro mě pořád domov a snažím se, aby to tak citlivě i mé děti, přestože víc času trávíme v Praze. Ve čtyřech a dvou letech už mají

přehled o architektu Pilgramovi, královně Elišce Rejčce a generálu Torstensonovi, čili základy jejich vztahu k moravské metropoli už jsou položeny. (úsměv)

Jak se vám teď daří skloubit rodičovství s psaním a jinými aktivitami?

Psaní není práce, vnímám ho jako v pravém slova smyslu povolání, jako nutnost, kterou chci a musím naplňovat. Nikdy mě nenapadlo své povinnosti úplně přerušit, korektury Bílé Vody jsem si s sebou vzala i do porodnice, kde jsem měla skutečně dva dny klid na nich pracovat, protože zrovna narozená Aranika většinu času spala. Teď jsem ve fázi sběru materiálu na další knihu, ale pustit se do ní budu moct až ve chvíli, kdy i ona nastoupí do dětské skupiny.

Setkáváte se v tomto ohledu ze strany některých lidí s nepochopením?

Ona pořád panuje představa, že matka by se měla zcela odevzdat péči o rodinu, takže o peprné po-

známky nemá myslím žádná žena, která se rozhodla nepřerušit svůj profesní život, nouzí. Ale platí zároveň i pravidlo: spokojená matka, spokojené dítě. A podle toho to zhruba funguje u nás, protože moje nejbližší okolí má pro můj přístup našťastí pochopení.

Zároveň mě napadá, zda vás neláká v budoucnu napsat třeba i nějakou dětskou knížku.

Jednu jsem už napsala - leporelo pro děti Co skrývá les. A taky jsem se podílela na knize Hrdinky, která je určená žákům a žákyním základních škol, jímž má přiblížit významné ženy naší minulosti. Ale popravdě, psát pro děti je nelehká disciplína, takže s příštím dílem se pokorně vracím k tvorbě pro dospělé.

A můžete už o něm něco prozradit? Ať už o tématu samotném, či například o tom, kde nebo jak jste na téma narazila.

To ještě radši ne. Pořád je to i pro mě příliš čerstvé a těžce uchopitelné téma, než abych o něm místo psaní mluvila.

Dva tvůrci Autorka knižní předlohy Kateřina Tučková ve společnosti osobitého umělce Doda Gombára, jenž se ujal dramatizace i režie. Foto: MdB

Boj o víru s kvartetem a „tajnými“ kostýmy

BRNO Dodo Gombár, jenž se pro Městské divadlo Brno ujal dramatizace i režie populárního románu Bílá Voda, neudělal v případě díla Kateřiny Tučkové krok do neznáma. Už dříve pro jeviště zpracoval její neméně známou knihu Žitkovské bohyně. „Tučková je mistrovskou vypravěčkou příběhů,“ oceňuje osobitý režisér.

Ještě jinou dramatizaci poslední knihy brněnské rodačky o postavení žen v církvi, totalitním bezpráví,

víře a zlu připravuje i pražské Národní divadlo, ale své zpracování uvede až v květnu. Světová premiéra tedy bude v sobotu patřit Brnu.

Román i inscenace jsou inspirovány skutečnými událostmi a nesou název zastrčené vesnice ve stínu pohraničních hor, do které kdysi přicházely zástupy poutníků vyprosit si pomoc u sošky Panny Marie. Diváci se stanou svědky příběhu žen, které si prošly utrpením a bezprávím. Sestra Evarista je i s další-

mi řeholnicemi nasazena na povinné práce. Čelí ponižování, mučení a nátlaku, aby se vzdaly Boha.

„Kniha ani divadelní představení nemají být historickou rekonstrukcí nebo dokumentem doby,“ zdůrazňuje dramaturg Miroslav Ondra. Tučková nicméně při přípravě knihy procházela archivy, studovala dobové materiály, mluvila s pamětníky i pobývala v klášteře a prošla duchovním hledáním.

Hudbu k představení složil ost-

ravská zpěvačka a skladatelka Vladivojna La Chia. Na scéně spolu se třemi desítkami hereček a herců vystoupí i čtyřčlenné smyčcové kvarteto. Tajemstvím zatím zůstávají kostýmy řeholnic, výtvarnice Eva Jiřikovská jejich vzhled totiž v předstihu nechtěla blíže specifikovat.

V hlavní roli řeholnice Evaristy se představí Markéta Sedláčková, další sestry ztvární například Lenka Janíková, Eliška Skálová nebo Diana Velčícká. (dub)